

בס"ד. שיחת יום ה' פ' שופטים, ב' אלול ה'תשי"ג.

— בעת „קבלת־פנים” * —

בלתי מוגה

א. ידוע שכל הענינים שבעולם — באים מבורא העולם, וכמודגש בענינים כלליים, כמו ענין הנישואין, היינו, שענין הנישואין באדם למטה — עליו נאמרי „נעשה אדם בצלמנו כדמותנו” — נמשך מענין הנישואין כפי שהוא באדם העליון, שזהו“ע הנישואין דהקב“ה וכנסת ישראל, כידוע שהקב“ה נקרא חתן וכנסי נקראת כלה.²

ב. ענין הקידושין דכנסי להקב“ה הוא ע“י תורה ומצוות — כמ“ש בנוסח ברכת המצוות: “אשר קדשנו במצוותיו”, ואיתא בראשונים³ (ומבואר בחסידות בארוכה⁴) ש“קדשנו” הוא מלשון קידושין, כאדם המקדש אשה. והיינו, שעייז שאיש ישראל מקיים את המצוות שצוה הקב“ה ונתן כח לקיימם, ה“ה נעשה מקודש להקב“ה.

וענין זה שייך לכאו“א מישראל בכל הזמנים ובכל המקומות, כמ“ש⁵ “כי המצוה הזאת גו’ לא נפלת היא ממך ולא רחוקה היא וגו’ כי קרוב אליך הדבר מאד גו’”, וכפי שמדייק אדמו“ר הזקן בספר התניא⁶ מ“ש “קרוב גו’ מאד”, לא רק קרוב סתם, אלא “קרוב גו’ מאד”, ומוסיף ומדגיש ש“התורה היא נצחית” — שאצל כאו“א מישראל בכל הזמנים ובכל המקומות “קרוב מאד” קיום המצוות שעייז נעשה מקודש להקב“ה.

וממשיך בכתוב ומפרט (שקיום המצוות הוא קרוב מאד) “בפין ובלבך לעשותו”: “בפין” — הו“ע הדיבור, “בלבך” — הו“ע המחשבה (כפי שמוכח מהדיבור עצמו, שהרי מחשבת האדם מתגלה וניכרת בדיבורו), ו“לעשותו” — הו“ע המעשה. והיינו, שבענין הנישואין

* של החתן הת' מרדכי דובינסקי.
 (1) בראשית א, כו.
 (2) ראה גם לקו"ש חיי"ט ע' 213. חל"ד ע' ובכ"מ.
 (3) 143. ועוד.
 (4) תניא פמ"ו. שם אגה"ת פ"י. וראה לקו"ת במדבר טז, ג. דרושי שמע"צ צא, א.
 (5) נצבים ל, יא"ד.
 (6) רפ"ז.
 ערך קדושין.

דהקב"ה וכנס"י שע"י קיום המצוות ישנם ג' הענינים דמחשבה דיבור ומעשה.

וכן הוא גם בענין הנישואין למטה — שנמשך מענין הנישואין למעלה — שיש בזה ג' הענינים דמחשבה דיבור ומעשה, שזהו"ע האירוסין והנישואין: באירוסין (קידושין) — ישנו ענין הדיבור (אמירת "הרי את מקודשת"), ובמילא גם ענין המחשבה (שהרי פעולת הקידושין צריכה להיות באופן שמוכח שמחשבתו היא לשם קידושין⁷), ובנישואין — הו"ע המעשה בפועל, להיות "דור ישרים יבורך"⁸.

ג. והנה, מהחילוקים שבין אירוסין לנישואין — שבאירוסין, המקדש על תנאי, אם נתקיים התנאי מקודשת, ואם לאו אינה מקודשת⁹, משא"כ בנישואין, "אין תנאי בנישואין"¹⁰, היינו, שהתנאי בטל והמעשה קיים.

[וב' פירושים בזה¹¹: (א) אין רגילות שיהיו הנישואין מתבטלים מחמת תנאי שהי' בקידושין, דרגילות הוא או שיודע וימנע מלישא, או גמרי ומחלי אהדדי בשעת נישואין. (ב) גם אם יודעים שלא מחל התנאי, אין התנאי מועיל, ומעשה הנישואין קיים].

ויש לבאר ענין זה בנוגע לאירוסין ונישואין דהקב"ה וכנס"י.

ד. ובהקדם מ"ש בפרשת השבוע דמינה אזלינן "ראה אנכי נותן גו' את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' גו'¹²" — שאין זה בלשון תנאי, כמו "אם בחוקותי תלכו גו'¹³", אלא "אשר תשמעו", ודאי.

ומבאר הצ"צ (כפי שראיתי בכת"י שלא נדפס עדיין) בהגהותיו למאמר ד"ה ראה אנכי גו' בלקו"ת¹⁴ [ששם נתבאר ענין ד' אותיות הוי' שבנפש, ובחי' איתן שבנפש, כמשנת"ל גם בהמאמר דיום הש"ק¹⁵, שחלקו מיוסד על מאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר ד"ה כי קרוב אליך הדבר מאד¹⁶] — וז"ל:

(7) ראה ר"ן קידושין ה, ב.	(14) נדפס — לאח"ז — באוה"ת ראה ע' תרסז (וראה גם סד"ה ראה אנכי עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' תרכא)).
(8) תהלים קיב, ב.	(15) ד"ה ראה אנכי גו' דש"פ ראה, מבה"ח אלול.
(9) רמב"ם הל' אישות רפ"ו. טוש"ע	(16) תרפ"א — נדפס בקונטרס צד (סה"מ תשי"א ע' 320 ואילך. — ולאח"ז בסה"מ תרפ"א ע' שכג ואילך).
(10) יבמות קז, א.	
(11) ראה תוד"ה ב"ש — יבמות שם.	
(12) ר"פ ראה.	
(13) ר"פ בחוקותי.	

"מתן-תורה נקרא ארוסין ולעתיד לבוא יהי' נשואין התגלות פנימיות התורה",

— כדאיתא במדרש¹⁷ "משל למלך שקדש אשה וכתב לה מתנות מועטות, כיון שבא לקחתה כתב לה מתנות רבות כבעל, כך העוה"ז אירוסין היו, שנאמר¹⁸ וארשתיך לי לעולם .. אבל לימות המשיח יהיו נישואין", והיינו, שמ"ת שבו נתגלה נגלה דתורה, הו"ע של אירוסין בלבד, ואילו ענין הנישואין שהוא המשכת הפנימיות, יהי' בגילוי פנימיות התורה (טעמי תורה) לעתיד לבוא¹⁹ —

"וארז"ל אין תנאי בנשואין, רק התנאי אם בחוקתי תלכו זהו בבחי' אירוסין .. (משא"כ) הנשואין .. אין שייך תנאי אם, רק אשר תשמעו כו'".

והיינו, שבמשך כללות הזמן שקודם ביאת המשיח (כולל גם הזמן שביהמ"ק הי' קיים, שלא היתה בו השלימות דימות המשיח), שהו"ע של אירוסין, שייך ענין של תנאי, שיכול להיות ענין הברכה, ויכול להיות גם באופן אחר חו"י; משא"כ בביאת המשיח, כשיקויים היעוד²⁰ "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ", שאז יהי' ענין הנישואין — אזי לא שייך ענין של תנאי, ועל זה נאמר "את הברכה אשר תשמעו גו'", ודאי.

ה. ומזה מובן גם בנוגע לזמן שקודם ביאת המשיח — שע"י ההתקשרות עם הקב"ה באופן של נישואין, אזי מתבטלים כל התנאים, וישנו רק "את הברכה".

וכל זה שייך ומודגש במיוחד בענין הנישואין למטה:

ענין הנישואין, שבונים בית בישראל, "בנין עדי עד", מלשון נצחיות — נעשה ע"י ההתקשרות עם הקב"ה שהוא למעלה ממדידה והגבלה, למעלה מההגבלות דזמן ומקום, ולמעלה מכל סדר ההשתלשלות.

ומצד ההתקשרות עם ענין שלמעלה מזמן ומקום — שייך כבר עכשיו המעמד ומצב דלעתיד לבוא ש"את רוח הטומאה אעביר מן הארץ", ובמילא, ישנו גם עכשיו המעמד ומצב ד"את הברכה אשר תשמעו גו'", שישנה אך ורק השפעת הברכה,

ובזה גופא — ברכה שבאה ע"י מתן-תורה שהתחלתו באל"ף ("אנכי") שלמעלה מבי"ת (ר"ת ברכה), שע"י פועלים שגם ה"ארור"

(17) שמו"ר ספ"טו.

(18) ראה תו"א ס"פ ויגש (מד, ד). ובכ"מ.

(19) זכרי' יג, ב.

(20) הושע ב, כא.

(שמתחיל באל"ף) נהפך ל"ברוך", שזהו"ע "ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם"²¹, מעלמא דאתכסייא לעלמא דאתגלייא²².

ומזה מובן שכאשר מתאספים לשמחה של יהודי שעומד לבנות בנין עדי עד — מבטלים את כל ההעלמות וההסתרים, וממשיכים "את הברכה אשר תשמעו", ברכה ודאי, הן ברוחניות והן בגשמיות, ועד לברכה בלי גבול, כמ"ש²³ "והריקותי לכם ברכה עד בלי די", שהיא למעלה יותר מהמדריגה "שאמרתי לעולמי די"²⁴, ועי"ז פועלים להיות "בנין עדי עד", בנין נצחי.

ו. ומזה באים לקיום היעוד שבו מסיימים השבע ברכות: "מהרה כו' ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה"²⁵, בביאת המשיח,

— ע"י הקדמת ביאת משיח הפרטי שבכאו"א מישראל, כמבואר באגה"ק²⁶, שע"ז פועלים ביאת משיח הכללי —

דכיון שע"י כל שידוך וחתונה ניתוסף בהענין ד"יכלו כל הנשמות שבגוף", שאז "בן דוד בא"²⁷, הרי זה הכנה קרובה לקיום היעוד "מהרה כו' ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה", הן בנוגע לנישואין של אנשים פרטיים מבנ"י, והן בנוגע להנישואין דהקב"ה וכנס"י, כאמור, שלעתיד לבוא יהי' לא רק ענין האירוסין, אלא גם ענין הנישואין.

*

ז. כ"ק מו"ח אדמו"ר אומר בא' משיחותיו²⁸ שמשבת מברכים חודש אלול מתחיל כבר ענין היראה כו' ("מ'הויבט זיך שוין אָן צו שרעקן").

אבל, ביחד עם זה, הרי חסידים אינם מתפעלים ואינם מתייראים משום דבר, כיון שאינם הולכים בכח עצמם, אלא על גבי כתפיים רחבות ("אויף ברייטע פלייצעס")... ולכן, איזו עבודה שנותנים להם — אינם מתייראים מפני'.

ובכל אופן, שתהי' היראה ממה שצריכים להתיירא, אבל, כדרך

(25) ע"פ ירמ"י לג, יו"ד-יא.

(26) ס"ד.

(27) יבמות סב, סע"א. וש"נ.

(28) ראה לקו"ד ח"א קטו, ב ואילך.

(21) תהלים קו, מח.

(22) ראה לקו"ת פ' ראה יט, ב.

(23) מלאכי ג, יו"ד.

(24) חגיגה יב, א.

החסידים — מתוך שמחה (אע"פ שלכאורה אין יראה ושמחה הולכים יחד ("ס'איז ניט קיין פאָר קליידער")), וכמו כן תהי' התשובה על הענינים שצריכים לעשות תשובה, ומתוך שמחה.

*

ח. ישנו מנהג אצל חסידי פולין²⁹ שנותנים לחתן "קוויטלאַך" (פדיונות), כי, חתן ביום חופתו מוחלין לו על כל עוונותיו³⁰, ולכן, בכחו וביכלתו לפעול מילוי הבקשות כו' ("אויסבעטן").

אבל אעפ"כ, אין ענין להתנהג כן, כיון שהנהגה כזו יכולה להביא לידי ישות.

אמנם, אלו שבאים לשמח את החתן — בכחם "אויסבעטן", ובפרט כשנמצאים בחודש אלול, שאז נמצא המלך בשדה³¹.

ובהתאם לכך, יש לחשוב ולכוין ולבקש עבור הבחורים שצריכים שידוכים.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לא' הנוכחים שהי' בשנת האבילות, שיעשה איזה דבר לשמש את המסובים³², ואמר: כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' אומר שכיון שכל ישראל בני מלכים³³, הרי גם דבר קטן, טירחא קלה, נחשבת עבורם לענין שלם³⁴.

לאחר סידור הקידושין, טרם צאתו — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

יתן השי"ת לנו, בתוך כלל ישראל, כתיבה וחתימה טובה.

יה"ר שירכו שמחות בישראל, ונפגש תמיד בשמחות.

●

(29) ראה גם אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר

(30) ירושלמי בכורים פ"ג ה"ג. מדרש

(31) ראה גם התועודויות תשמ"ו ח"ב ע' 368.

(32) ראה רמ"א יו"ד סו"ס שצא, ובנ"כ.

(33) שבת סז, א. וש"נ.

(34) ראה גם התועודויות תשמ"ו ח"ב ע' 311. ועוד.

(30) ירושלמי בכורים פ"ג ה"ג. מדרש

שמואל רפי"ז. פרש"י וישלח לו, ג.

(31) לקו"ת פ' ראה לב, ב.

(32) ראה רמ"א יו"ד סו"ס שצא, ובנ"כ.

(33) שבת סז, א. וש"נ.

(34) ראה גם התועודויות תשמ"ו ח"ב ע' 311. ועוד.